

## הכנסת התשע-עשרה

פנינה תמנו-שטה      יוזמים: חברי הכנסת  
אורית סטרוק  
יואל רזבוזוב

פ/19/1770

### הצעת חוק התקשורת (בזק ושידורים) (תיקון – חובת סינון אתרים פוגעניים), התשע"ד–2013

1. תיקון סעיף 4ט בחוק התקשורת (בזק ושידורים), התשמ"ב–1982<sup>1</sup> (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 4ט –

(1) בסעיף קטן (א), בהגדרה "תוכן פוגעני", בפסקה (1) –

(א) בפסקת משנה (א), במקום הסיפה החל במילים "שיש בהם" יבוא "מכל סוג";

(ב) פסקת משנה (ב) – תימחק;

(ג) אחרי פסקת משנה (ג), יבוא:

"(ד) הצגת עירום";

(2) בסעיף קטן (ג)(4), בסופו יבוא "וכן באמצעות שיחת טלפון";

(3) בסעיף קטן (ד), במקום הרישה עד המילים "למקובל בתחום" יבוא "ספק גישה לאינטרנט יסנן עבור מנויי אתרים פוגעניים ותכנים פוגעניים באינטרנט; ואולם, החובה לבצע סינון כאמור לא תחול אם המנוי ביקש בכתב מהספק להימנע משירות זה".

## דבריו הסבר

הצעת חוק זו מבקשת להגן על קטינים מפני חשיפה לתכנים פוגעניים באינטרנט, ובכלל זה תכנים פורנוגרפיים. פורנוגרפיה היא הצגה של גוף האדם או התנהגות מינית של אדם במטרה לעורר גירוי מיני אצל הצופה. אולם, ההגדרה של פורנוגרפיה שנויה במחלוקת. בהקשר זה, שופט בית המשפט העליון בארה"ב, השופט פוטר סטיוארט, עוקף מחלוקת זו, כאשר בפסק דין משנת 1964 כתב: "לא אטרח עוד להגדיר פורנוגרפיה, אבל אני מזהה אותה כאשר אני רואה אותה".

<sup>1</sup> ס"ח התשמ"ב, עמ' 218.

טבעה של המרשתת מבוסס על חופש הביטוי ובפרט על חופש המידע. זאת בשל המגוון העצום של המידע והביטויים שהיא כוללת ובשל האפשרויות הרבות שהיא מעניקה לאנשים להתבטא. העובדה כי לקטינים נגישות מלאה לתכנים פורנוגרפיים בהקלדה פשוטה במנועי החיפוש, אם במכוון ואם לאו, מהווה פגיעה חמורה ובעלת השפעה מזיקה על קטינים.

הצעת חוק זו מבקשת להדגיש את החומרה והנזק הגלומים בחשיפת תכנים פורנוגרפיים לילדים ולנוער. הפורנוגרפיה שמציגה סקס, ולרוב בהקשר של נשים, מציגה מין בצורה כזו שמשפיעה על הצופה ומקדמת עמדות נגד נשים. במדינת ישראל המבקשת למצב עצמה כמדינה מערבית נאורה לא תיתכן חשיפה בלתי מבוקרת לחומרים המתארים נשים כקבוצה של אובייקטים לניצול וסיפוק מיני גרידא. יתרה מזאת, לפורנוגרפיה השפעה שלילית על תחושת הערך העצמי והקבלה החברתית של האינדיבידואל. דבריו של נשיא בית המשפט העליון לשעבר, השופט אהרון ברק, באומרו כי ניתן להצדיק הגבלה של ביטוי פורנוגרפי שיכול לפגוע במישרין ובעקיפין במעמד השוויוני של האישה בחברה הישראלית ולעודד אלימות בכלל ואלימות נגד נשים בפרט, מעניקים משנה תוקף להצעת חוק זו.

חשוב להבהיר כי ביטויים פורנוגרפיים אינם עוסקים בפגיעה ברגשות הציבור, אלא מזיקים באופן קונקרטי לקטינים שנחשפים אליהם. זאת משום שהפורנוגרפיה מספקת לקטינים תפיסה מעוותת לגבי מערכות יחסים בין המינים, ולגבי מעמד הנשים והגברים באשר הם. מאות מחקרים בארץ ובעולם בוחנים את הפגיעה הנגרמת מחשיפה לתכנים מיניים ופוגעניים ברשת האינטרנט ואת השפעותיה לטווח ארוך. בדיונים שהתקיימו בנושא עלה כי 60% מהילדים בישראל בגילאים תשע עד חמש-עשרה גולשים באתרים פורנוגרפיים. עוד עלה כי לכ-47% מהילדים בישראל באותם גילאים יש בחדרם הפרטי מחשב, שבאמצעותו הם גולשים באינטרנט, כך שהסכנה ליפול קורבן לפדופילים גדלה משמעותית בשל העדר פיקוח מצד ההורים. כיום, חוק התקשורת (בזק ושידורים) והתקנות שהותקנו מכוחו על ידי שר התקשורת מחייבים את ספקי הגישה לאינטרנט ליידע את המנויים בדבר אתרים פוגעניים ותכנים פוגעניים באינטרנט וכן בדבר אפשרויות ההגנה מפניהם (כגון אפשרויות לסינון אתרים אותן מציע הספק למנויים), בין היתר באמצעות שליחת עלון בדואר ופרסום המידע באתר האינטרנט של הספק. על אף זאת, מנויים רבים כלל לא מודעים לקיומם של שירותי סינון אתרי אינטרנט. על כן, מוצע לחייב את ספקי הגישה לאינטרנט לסנן תוכן פוגעני לכל המנויים, ללא תוספת תשלום, אלא אם המנוי ביקש בכתב מהספק שלא לחסום עבורו אתרים פוגעניים כאמור.

כמו כן, מוצע לחייב את ספקי הגישה לאינטרנט ליידע את המנויים בדבר אתרים פוגעניים ותכנים פוגעניים באינטרנט וכן על אפשרויות ההגנה מפניהם, כאמור לעיל, גם באמצעות שיחה טלפונית. הצעות חוק דומות בעיקרן הונחו על שולחן הכנסת השמונה-עשרה על ידי חברת הכנסת ליה שמטוב (פ/18/4457) ועל שולחן הכנסת התשע-עשרה על ידי חברי הכנסת אמנון כהן ואברהם מיכאלי (פ/19/1111); הוסרה מסדר היום ביום י"א בתמוז התשע"ג (19 ביוני 2013) ועל ידי חברת הכנסת אורלי לוי אבקסיס וקבוצת חברי הכנסת (פ/19/1733).

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים  
והונחה על שולחן הכנסת ביום  
א' בכסלו התשע"ד – 4.11.13